

Намагаюсь зробити висновок цікавим, але нічого не приходить в голову більш суттєвого, ніж висловлювання Джорджа Орвелла... Як можна настільки змінити людське єство, що людина забуває про своє прагнення до свободи, гідності, чесності, кохання, тобто як може людина забути про те, що вона людина? Чи притаманний людському єству динамізм, який реагуватиме на порушення цих базових людських потреб, намагаючись перетворити нелюдяне суспільство на людяне?.. Він хоче попередити й пробудити нас. Він усе ще має надію, але, на відміну від авторів ранніх західних утопій, його надія пронизана відчаєм. І перетворитися на надію він може тільки тоді, коли ми визнаємо небезпеку, яка нині стосується всього людства та від якої нас застерігає роман «1984», небезпеку суспільства роботів, які втратили останні залишки індивідуальності, любові, критичного мислення, і навіть не усвідомлюють цього через «дводумство».

В наш буремний час дійсно потрібно серйозно задуматись, чи справді ми живемо так, як хочемо і так, як потрібно. Задумайтесь: із самого початку нашого життя нами керують батьки, саме від них залежить наше майбутнє становище в житті. Після батьків – влада, яка не завжди все робить для того, щоб нам було простіше йти по життю. Тож, варто замислитись чи має рацію Наш Орвелл. Особисто мені здається, що він правий, як ніхто інший. Адже нами керували керують і будуть керувати до тих пір, поки ми самі не встанемо с колін і не дамо відсіч. Якщо люди досі живуть так і мовчать, то може їх і справді все влаштовує. А може просто бояться щось змінити, живуть собі та й живуть... Але я маю надію, що все ж таки цей світ має змінитися на краще, адже книги вічні, рукописи не горять, чи не так? Можливо нове покоління зможе інтенсивніше просувати ідеї гуманізму і рішучіше відстоювати свої людські якості та права і щось змінити в цьому світі вже в недалекому майбутньому. І є шанс, хоч і мізерний, що так воно і буде.

Список використаних джерел

1. Киселиця С. В. Мудрість віртоворення в контексті гуманізації соціуму // *Культурологічний вісник: Науково-теоретичний щорічник Нижньої Наддніпрянищини* / Гол. ред. М. А. Лепський; Запорізький національний університет. – Запоріжжя : КСК-Альянс, 2017. Випуск 38. Том 2. С. 64-70. URL: <https://www.kvnn.org.ua/archives/year2017/issue38/article-38-07/> (дата звернення 6 лютого 2022 року)
2. Джордж Оруэлл. Почему я пишу? (Why I Write) / Пер. с англ. В. Мисюченко // Эссе. Статьи. Рецензии. – Пермь : Издательство «КАПИК», 1992. – 153 с.
3. Джордж Орвелл. 1984 / Переклад Б. Носенка. Харків : Фоліо, 2021. – 320 с.

Савицька І. С., здобувачка вищої освіти 2 курсу гр. АМ-201

Науковий керівник – **Киселиця С. В.**, к. філос. н., доцент

Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

ЧИ НАВЧАЄ ФІЛОСОФІЯ МУДРОСТІ?

Наразі викладання філософії у закладах вищої освіти в Україні перебуває у стані трансформації. Наша держава так визначає її цілі і завдання: «Вища освіта – сукупність систематизованих знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, інших компетентностей, здобутих у закладі вищої освіти (науковій установі) у відповідній галузі знань за певною кваліфікацією на рівнях вищої освіти, що за складністю є вищими, ніж рівень повної загальної середньої освіти» [1]. Мені, без сумніву, пощастило жити в той час, коли вивчення цієї дисципліни в нашому університеті ще залишається доступним елементом здобуття ступеня бакалавра, бо є можливість ознайомитися з цією, на мій погляд, дуже цікавою наукою.

У широкий вжиток поняття «філософія» ввійшло у духовне життя за часів Піфагора, якого часто називали мудрецем, але сам він приписував себе до філософів. І от відтоді філософія трактується як прагнення до самовдосконалення та досягнення певного ідеалу. Філософія як наука вивчає місце людини в світі, загальні суттєві характеристики і

фундаментальні принципи реальності й пізнання, взаємозв'язок людини і всього що її оточує, найзагальніші суттєві характеристики людського ставлення до природи, суспільства та духовного життя.

Ще до того як я прийшла на першу пару по філософії, я була дещо поінформована про її зміст і моє ставлення до неї було позитивним. Позаяк вважаю, що кожна поважаюча себе особа, яка прагне чогось досягти в своєму житті та саморозвиватися, повинна включити філософію до списку тих надбань людства, з чим потрібно познайомитися протягом життя. Філософія, як мова і математика, необхідна для нормального життя кожній розумній людині. І я підтримую той факт, що наш університет зробив дисципліну «Філософія» обов'язковою для вивчення на всіх спеціальностях, будь то гуманітарна чи технічна.

Я слухала всі теми, що ми проходили протягом цього семестру, але найбільше мене вразила найперша – про походження, проблематику та функції філософії. Завдяки ній я краще зрозуміла зміст філософії і яку велику роль вона відіграє у становленні особистості. Тому я підтримую позицію викладачки цієї дисципліни щодо можливості і необхідності розвитку розумових здібностей особистості через вивчення філософії. «Світоглядний досвід повсякчас складався і функціонував у вигляді особливої царини гуманітарної діяльності, спрямованої на усвідомлення граничних підстав людського буття. Не стільки науково-теоретична інтерпретація подій репрезентує своєрідність духовного простору, як життєво-практична, на кшталт буденної свідомості, що «мільярди разів повторюючись», формує культурно-антропологічний простір, певний гуманітарний вимір спільноти» [2]. Тож, я зрозуміла, що розглядати світоглядні питання та способи осмислення дійсності, одним з яких якраз і є філософський, неможливо тільки через логіку, тут знадобиться й емоційно-психологічна складова. Адже мудрість, як відомо, не вичерпується розумом.

Як бачимо, філософія почалася з осмислення людиною чогось більшого, та ставлення до самого себе таких питань як: «навіщо я живу?», «який сенс мого буття?», усвідомлення власного місця у світі та історії. Адже з усіх істот лише людина здатна до самопізнання і тільки людина знає про неминучість завершення власного існування, яка змушує її думати про сенс життя що і є філософствуванням або міркуванням про людське буття. Філософія – це світогляд і наука одночасно. Світогляд – це усвідомлення того, що насправді є добром і злом, в чому полягає сутність світу, людини, свобод і відповідальності, що таке життя і смерть, щастя і сенс людського існування.

Ніколи не втрачається пізнавальний інтерес, а отже актуальність філософського дослідження людиною різноманіття світу та його класичні методи: діалектичний – вияв людського знання в розумінні світу у його постійному русі і перетвореннях, і метафізичний – вияв людського знання в осягненні світу у його нерухомості і завершеності.

На завершення хочу сказати що освітній процес у філософській галузі, на мою думку, ґрунтується на досить суперечливих формах знання: ілюзіях, утопіях, міфах, стереотипах, які здійснюють відчутний вплив на процес соціалізації особистості. Одне із найважливіших завдань такого предмету як філософія у новітній Україні – врегулювання, прогнозування найактуальніших ірраціонально-інтуїтивних форм знання. Філософія в освіті формує для студента образ людини майбутнього, зорієнтовуючи та змістовно наповнюючи новими знаннями, методами, способами, цілями, котрі через процес вивчення цієї досить складної дисципліни втілюється у формування внутрішнього світу конкретної особистості. Оскільки наше суспільство переходить на новий рівень інформаційного розвитку, необхідно не забувати про постійне самовдосконалення, саме для цього і потрібна філософія.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про вищу освіту» / *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 2014, № 37-38, ст.2004. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення – 21 квітня 2022 р.)
2. Киселиця С.В. Гуманізм як вистраждана мудрість поколінь // *Virtus: Scientific Journal* / Editor-in-Chief M.A. Zhurba – October #3, 2015, published in 2014 (145 p.) – с. 14-17.
3. URL: <http://ir.stu.cn.ua/handle/123456789/10997> (дата звернення – 27 квітня 2022 р.)